

BÀI 25: KHÁNG CHIẾN TOÀN QUỐC CHỐNG THỰC DÂN PHÁP(1873 – 1884)

I. Thực dân Pháp đánh Bắc kì lần thứ nhất.Cuộc kháng chiến ở Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc Kì

1.Tình hình Việt Nam trước khi Pháp chiếm Bắc Kì.

- Sự cai quản của thực dân Pháp:thiết lập bộ máy thống trị ở Nam Kì
- Chính sách khai thác vơ vét bóc lột và cai trị của thực dân Pháp
- Triều Nguyễn thi hành chính sách phản động lỗi thời
- Khởi nghĩa nông dân nổ ra ở nhiều nơi tiếp tục chống Pháp.

2.Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kì lần I(1873)

*Âm mưu của Pháp:

- Lợi dụng triều đình nhờ Pháp đem tàu ra vùng biển Hạ Long đánh dẹp hải phi,đã cho tên lái buôn Đuy-puy gây rối ở Hà Nội.
- Lấy cớ giải quyết vụ Đuy-puy,Pháp cử Gác-ni-ê chỉ huy 200 quân kéo ra Bắc.

*Diễn biến:

- Ngày 20/11/1873 quân Pháp đánh và chiếm thành Hà Nội.
- Chưa đầy một tháng quân Pháp chiếm Hải Dương,Hưng Yên,Ninh Bình,Nam Định.

3. Kháng chiến ở Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc Kì(1873-1874)

- Khi Pháp kéo vào Hà Nội nhân dân anh dũng đứng lên chống Pháp như trận chiến ở cửa Ô Thanh Hà(Quan Chưởng).
- Tại các tỉnh đồng bằng , Pháp vấp phải sự kháng cự của nhân dân ta. Các căn cứ kháng chiến được hình thành ở Thái Bình ,Nam Định
- Ngày 21/12/1873,Pháp thất bại ở Cầu Giấy->Gác- ni- ê bị giết.
- Ngày 15/3/1874,triều đình Huế kí hiệp ước Giáp Tuất.Pháp rút khỏi Bắc Kì,triều đình thừa nhận 6 tỉnh Nam Kì thuộc pháp.

II. THỰC DÂN PHÁP ĐÁNH CHIẾM BẮC KÌ LẦN II.NHÂN DÂN BẮC KÌ TIẾP TỤC KHÁNG CHIẾN TRONG NHỮNG NĂM(1882-1884)

1. Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kì lần 2(1882)

* Âm mưu của Pháp

- Sau hiệp ước 1874,Pháp quyết tâm chiếm Bắc Kì,biến nước ta thành thuộc địa.

- Lấy cớ triều đình nhà Nguyễn vi phạm hiệp nước, giao thiệp với nhà Thanh-> Pháp xâm lược nước ta lần 2.

***Diễn biến:**

- Ngày 3/4/1882, Ri-vi-e kéo quân ra Hà Nội khiêu khích.

- Ngày 25/4/1882 Pháp gửi tới hậu thư đòi tổng đốc Hoàng Diệu phải nộp thành->cuộc chiến diễn ra quyết liệt->Hoàng Diệu tự sát.

- Sau đó Pháp chiếm Hòn Gai, Nam Định và các tỉnh đồng bằng Bắc Kỳ.

2. Nhân dân Bắc Kỳ tiếp tục kháng chiến.

- Ở Hà Nội nhân dân tự tay đốt nhà để tạo thành bức tường lửa chặn giặc.

- Tại các nơi khác nhân dân tích cực đắp đập, cắm kè..... để ngăn bước tiến của giặc.

- Ngày 19/5/1883, quân ta giành thắng lợi ở trận Cầu Giấy lần 2, Ri-vi-e bị giết.

***Ý nghĩa:** Nhân dân phần khởi, Pháp hoang mang lo sợ.

3. Hiệp ước Pa-tơ-nốt. Nhà nước phong kiến Việt Nam sụp đổ.

- Ngày 18/8/1883, Pháp tấn công Thuận An.

- Ngày 25/8/1883 triều đình kí hiệp ước Hác-măng.

***Nội dung:**

- Thừa nhận quyền bảo hộ của Pháp ở Bắc kỳ và Trung kỳ

- Sau hiệp ước Pháp chiếm hàng loạt các tỉnh ở Bắc Kỳ.

- Ngày 6/6/1884, Pháp buộc triều đình kí hiệp ước Pa-tơ-nốt->nhà nước phong kiến Nguyễn hoàn toàn sụp đổ.